

כניסת השבת - ירושלים 6:23

עלון לפרשת השבוע

צאת השבת - ירושלים 7:34. ר"ת 8:11

פרשת נצבים - וילך - סליחות (תשפ"ו)

נצבים כולכם - מאוגדים מאוחדים

"אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם", (כט, ט). ידוע מהזהר הק' שתיבת "היום", רומזת לראש השנה. היום ב-ה' הידיעה, היום הגורלי הקובע ביותר בשנה. הטור בהלכות ראש השנה (ס' תקפ"א) אומר: "מנהגו של עולם אדם שיש לו דין לובש שחורים ומתעטף בשחורים ומגדל זקנו ואין חותך ציפורניו, לפי שאין יודע איך יצא בדינו. אבל ישראל אינן כן, לובשים לבנים ומתעטפים לבנים ומגלחים וכו', ואוכלים ושותים בראש השנה לפי שיודעים שהקב"ה יעשה להם נס".

רבי יעקב ניימן היה רגיל לבאר בשם הסבא מקלם, שכל יחיד צריך לפחד על עצמו מיום הדין ואין לו לסמוך על הנס, אבל כלל ישראל בטוחים הם שיעשה להם נס, לפיכך העצה שהיחיד יראה להיות קשור לרבים, על ידי זיכוי הרבים שיהיו צריכים לו, והרבים בטוחים שיעשה להם נס.

כך אמר משה לישראל "אתם נצבים היום כולכם, כולכם דוקא שכולם מאוחדים באגודה אחת, לכן עשה לכם הקב"ה נס, ואף שהרבה הכעסתם למקום, לא עשה אתכם כליה והרי אתם קיימים לפניו".

ומנהגו של רבינו הגאון ר' חיים שמואלביץ זצ"ל, היה להימנע בר"ה מלקבל עליה לתורה, והיה מסביר שאלישע שאל את השונמית "היש לדבר לך אל המלך" (מלכים ב ד, יג) והיה זה בר"ה, והיא אמרה "בתוך עמי אנכי יושבת", היינו שהיא רוצה להיות בתוך הציבור ביום הדין ולא ביקשה דבר. אך כשהפצירו ניאות רבינו לעלות לתורה מפני כבוד הישיבה.

חיוב הערבות - שישתדל כל אחד בעד חברו

האור החיים הקדוש כאן מעיר, צריך לדעת כוונת מאמר זה. עוד, למה הוצרך לפרש ראשיכם וגו', טפכם וגו', ולא הספיק לומר בדרך כלל "כולכם"? עוד צריך לדעת טעם הברית הזה, הלא בסמוך (לעיל כח, טט) אמר "אלה דברי הברית", ואם רצה לכלול גם האמור בפרשה זו בכלל הברית היה לו להקדים הדברים. ויאמר על הכל "אלה דברי הברית".

מבאר האור החיים הק', ונראה כי כוונת משה רבינו בברית זה היא להכניסם בערבות זה על זה, כדי שישתדל כל אחד בעד חברו לבל יעבור פי ה', ויהיו נתפסים זה בעד זה. והעד הנאמן מה שגמר אומר (שם, כח) "הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו" וגו', הרי שעל הערבות מדבר הכתוב, ואין זה הברית שאמר

בסוף פרשת כי תבא, כי אותו ברית הוא על עצמן, וזה (הברית שאמר כאן) שיתחייב כל אחד על אחיו העברי כפי היכולת שביד כל אחד. ומעתה באנו להבין מאמר "אתם נצבים", שהכוונה היא על דרך אומרו (רות ב, ה) "הנצב על הקוצרים", לשון מינוי, ואומר "כולכם", פירוש כולם יש עליהם עול זה, כל אחד לפי מה שהוא. על דרך אומרו ד"ל במסכת שבת (נד:) כל מי שיש בידו למחות בכל העולם נתפס על כל העולם, וכל מי שיש בידו למחות באנשי עירו נתפס על אנשי עירו, וכל מי שיש בידו למחות בבני ביתו נתפס על אנשי ביתו. והוא מה שפירט הכתוב כאן ואמר "ראשיכם" וכו', שכל אחד יתחייב כפי מה שיש בידו, "ראשיכם" הם הגדולים שבכולן שיכולין למחות בכל ישראל, אלו יתחייבו על הכל, "שבטיכם" כל שבט ושבט יתחייב על שבטו, "זקניכם ושוטריכם" כל זקן יתחייב על משפחתו, "כל איש ישראל" הם ההמון כל אחד יתחייב על בני ביתו.

להתמיד ולנסות ולא להשבר - הדרך לתשובה

"כי תשוב אל ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך", (ל, י). האם יש סיכוי לכל אחד לחזור בתשובה, גם אם הירבה לחטוא, ובגד בוגדים בגד, האם יוכל גם הוא להתקרב לאלוקיו ולכפר על חטאיו?

בספר "טובך יביעו" מובא פירוש של הבעל שם טוב, על הפסוק בתהלים "אתה מושל בגאות הים בשו'א גליו אתה תשבחם" (פס, י), אותו אומרים מידי בוקר בסליחות. והקשה שם מה ענינם של הגלים לסליחות עמך בית ישראל? ומתרץ שלפני אלפי שנים בעת בריאת העולם קבע הקב"ה גבול לים, עד כאן יגיעו המים ותו לא. ולמרות שיש גלים שמנסים להתרומם ולעבור את הגבול אינן מצליחים. מסביר הבעש"ט למרות שהקב"ה תיחם את הגבול מעונין הגל לעבור אותו ולהגיע ליבשה. כל גל וגל מנסה את מזלו ואינו מתייאש, ולפני שמגיע ליבשה מתרומם מעט, ושוב חוזר אל עצמו ואל הגבולות שקבע לו האלוקים. והקב"ה משבח את הגלים על כך, על העקשנות שהם מפגינים ועל כוח ההתמדה המופלא, בלי להגיע לנקודת משבר.

לכן נאמרות מילים הללו לפני סליחות, כדי לדעת שהקב"ה קל מלא רחמים הוא, ומעונין בטובתנו, וגם אם לא הלכנו בדרך טובה ומרדנו נגדו ח"ו, עדיין יש לנו סיכוי להתקרב אליו בלב שלם, וצריך רק להתמיד ולהתמיד, לנסות ולנסות כמו גלי הים, ולא להישבר לעולם.

פרשת וילך - חובת ההגנה על התורה

"חזק ואמץ כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ", (לא, ז). מרן הרב יחזקאל אברמסקי זצ"ל, שכיחן כנשיא ועד הישיבות בארץ ישראל, הוזמן לפני ועדה ממשלתית אשר דנה בדחיית שרותם הצבאי של בחורי הישיבות. במהלך הדיון פנה אחד השרים אל הרב בתמיהה, וכי אינך סבור כי חובת ההגנה על המדינה קודמת להגנה על התורה? נדדעק הרב אברמסקי ואמר, הלא דבר ה' אל יהושע הכובש הראשון של הארץ מוכיח את היפוכו של דבר, שכן שני ציוויים ציווהו הקב"ה ליהושע בטרם נכנס אל הארץ. האחד על כיבוש הארץ. והשני על שמירת התורה. והנה על הראשון נאמר "חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ" (יהושע א, ו), ואילו בשני נאמר "רק חזק ואמץ מאד לשמור ולעשות ככל התורה" (א, ז). באחרון נוספה התיבה "מאד", ללמדך כי חובת ההגנה על התורה עדיפה.

רמז לשתי מלחמות עולם שהיו

"ומצאוהו רעות רבות וצרות", (לא, יז). "רעות" בגימטריא תרע"ו, אז היתה מלחמת העולם הראשונה, ו"צרות" בגימטריא תש"ב, אז החלה השואה הנוראה על יהדות אירופה במלחמת העולם השנייה. על הפסוק בשיר השירים "איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים" מבארים "איכה" מרמז על הפורענויות, וה"צהרים" מרמז על סוף הגלות, "תרעה" בגימטריא תרע"ה, "תרביץ" בגימטריא תש"ב. (נחל אליהו, טללי אורות)

שבת אחרונה של השנה

מקובל ממרן הגאון הצדיק רבי אליהו לופיאן זצ"ל (מובא ב"לב אליהו" דברים, השנה יחול היארצייט ביום רביעי, כ' אלול), שבמשך השבוע האחרון של השנה בכלל ובשבת האחרונה בפרט, יש בידינו לתקן את כל הימים של השנה.

לכן מן הראוי להיזהר בכבודה ובקדושתה של שבת זו לקבלה לפני הזמן, ובאותה שעה שהיא שעת רצון יתפלל על הנצרך לו, וסגולה שיענה. כן ירבה בלימוד התורה ויזהר בדיבור ובסעודות השבת כיאה וכיאות, ובזה יזכה ששבת קדש יהיה לו לסניגור ביום הדין, כי מי שהולך לקראת השבת אין השבת עוזבת אותו, ומלווה אותו להמליץ טוב בעדו לכתיבה וחתימה טובה. אין מברכין את חודש תשרי, יש אומרים כדי לערבב את השטן שלא ידע מתי ראש השנה. ויש אומרים שחודש תשרי הקב"ה מברך אותו שהוא התחלת השנה.

המנחה האחרונה של השנה

רבינו הגריש"א זצ"ל, היה נוהג להתפלל המנחה האחרונה של השנה בכותל המערבי, ואפילו בשנים שהיה קשה להגיע מחמת המהומות, בכל אופן עשה מאמצים להתפלל תפילה זו שם. והיה אומר שהתפילה האחרונה מעלה את התפילות של כל השנה, כי הכל הולך אחר החיתום.

מולד חודש תשרי יהיה בליל שבת א' דר"ה
בשעה 8, 59 דקות וחלק אחד.
תשפ"ז = תהיה שנת פריחת זכויותינו

רמזי חודש אלול והם סגולות ליום הדין

- (א) אני לדודי ודודי לי (ו) אסור לכעוס ויש לוותר
(ב) אין לדאוג ויש לבטוח (ז) אנוכיות לוותר וזולתי לרומם
(ג) איש לרעהו ומתנות לאביונים (ח) איש לרעהו ולחזק לרחוקים
(ד) אני לתורה ותורה לי (ט) אין לפחד ויש לבטוח
(ה) אהוב למטה ונחמד למעלה (י) את לבבך ואת לבב

יום א' דסליחות

- (א) גם בני אשכנז אומרים במוצאי שבת "ויהי נועם" כי יש ששת ימי המעשה (מ"ב רצ"ה סק"ג).
(ב) במוצאי שבת מתחילים בני אשכנז באמירת סליחות. אין להתחיל לפני חצות - 12:37. ודעת רבינו הגריש"א, שיש להקפיד לומר כל הסליחות כולל אשרי והקדיש, אחר חצות דוקא, כדי שיהיה בעת רצון. ועיקר הסליחות הם הפסוקים שלפני כל סליחה וסליחה, והמדלגם הפסיד העיקר.
(ג) ביום הראשון של סליחות נהגו רוב הקהל להתענות ואין צריך לקבל התענית. יחיד אומר "עננו" במנחה והש"צ אינו אומר. אבל בני ספרד לא נהגו בזה.

ברכה לראש משביר

אנו בברכה למורנו ראש הכולל שליט"א בשבוע לארצנו הק', לאחר שעשה במסירות נפש לילות כימים למען סיום הקמת הבית הגדול - משכן התורה, לתפילה ולחסד, ומבית ומחוץ תצפנו. יהי רצון שבמהרה יעמוד הבנין בשלמותו במלא הדרו. ויזכה לראות נחת יחד עם הרבנית תליט"א מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אושר ועושר כל הימים. אברכי הכולל, ידידיה ותומכיה

כתיבה וחתימה טובה

- לרפואת ר' יחיאל מיכל בן מרים גיטל
לרפואת פסח יהודה בן רבקה
לרפואת חיים עדא הכהן בן שרה לאה
לרפואת דוד מאיר בן גילה לאה
לרפואת ר' רפאל אליהו בן סעדה
לרפואת תניא ברכה בת נעמי
לרפואת יהודה בן מעיין פרחת
לע"נ הרב מאיר אברהם בן סופי זצ"ל
לע"נ משה חי בן שמחה זצ"ל
לע"נ אליעזר בן עליזה זצ"ל
לע"נ שלמה ירמיה בן רחל זצ"ל
לע"נ ר' אברהם ישעיהו בן עליזה זצ"ל
לע"נ מרת עליזה בת מרים ע"ה
לע"נ מרת שושנה יפה בת ר' יעקב יהודה ע"ה
לע"נ יוליה בת ארקדי ע"ה
לרפואת ישי בנימין בן יעל
לרפואת טעמא פרומט בת רחל ריקלא
לרפואת מרגלית בת מרים שאשא
לרפואת מצדה בת רחל
לרפואת הינדא זיסל בת אסתר פראדל
לרפואת ברינדל שרה בת ריצל צביה
לרפואת מרגלית חנה בת אסתר שרה
לע"נ לב בן יחיאל זצ"ל
לע"נ רייזל בת ר' זאב דב ע"ה
לע"נ פעולה בת מלכה ע"ה
לע"נ מרים בת כוכבה ע"ה
לע"נ חוה בת מרים ע"ה
לע"נ חנה בת עיישה ע"ה
לע"נ סימה רחל בת גנדל ע"ה
לע"נ אבישי בן רות זצ"ל

להצלחת

ארתור יוסף בן נתנאל
ורעייתו ובנו דוד שיחי'
יהי רצון שימלא ה' כל
משאלות לבם לטובה

לרפואת הרך הנולד
לרבקה הדסה בת מרים

לא לקרוא בזמן התפלה וקריאת התורה
הנצחיות הערות והארות 0527614526

דפוס השושנים 02-5327402